

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro
2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104

PATVIRTINTA
Širvintų rajono savivaldybės tarybos
2014 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. 1-24

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2014 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvoje vykstant socialiniams ir ekonominiams pokyčiams, nuolat kyla socialinių problemų, kurioms spręsti reikalinga vis daugiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Didėjantis poreikis neretai viršija turimus išteklius, todėl būtina ieškoti efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo būdų. Reikia vis daugiau dėmesio skirti planuojant socialines paslaugas bei nustatant prioritetus. Labai svarbu planuoti paslaugų rūšis, nustatyti prioritetingas socialinių paslaugų plėtros kryptis bendruomenėse, teikti žmonėms paslaugas, kurios jiems yra reikalingiausios, tinkamiausios ir ekonomiškiausios. Reikia nuolat stebėti, tirti ir analizuoti esamą padėtį, vykdyti apklausas ir tyrimus, bendradarbiauti su įvairių institucijų atstovais ir rajono gyventojais, kad būtų įvertintas paslaugų poreikis. Nustatant prioritetingas socialinių paslaugų plėtros kryptis, būtina orientuotis į socialinių paslaugų gavėjų poreikius.

Socialinės paslaugos – tai paslaugos, kurias teikia šiuolaikinė socialinės apsaugos sistema, apimanti aštuonias socialines rizikas (liga, negalia, senatvė, našlystė, šeima/vaikai, nedarbas, būstas, socialinė atskirtis) pagal ES socialinės apsaugos statistikos klasifikaciją. Lietuvoje socialinės paslaugos – tai pagalbos asmenims teikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas (Žin., 2006-01-19, Nr. X-493) bei juo vadovaujantis priimtas *Socialinių paslaugų katalogas*, (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas, 2006 m. balandžio 5 d., Nr. A1-93) socialines paslaugas apibrėžia taip:

„Socialinės paslaugos – tai pagalbos asmenims suteikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais, siekiant gražinti sugebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę.“

Socialinės paslaugos traktuojamos kaip paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Norint pasiekti galutinį socialinių paslaugų tikslą – gražinti asmenims gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, būtina sistemiškai ir kompleksiškai įvertinti savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį, suplanuoti realias jų plėtros apimtis bei etapus, nustatyti savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

Širvintų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) 2014 metų socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika (Žin., 2006, Nr. 124-4705; 2007, Nr. 106-4342; 2010, Nr. 72-3634) ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2007 m. balandžio 12 d. ministro įsakymu Nr. A1-104 patvirtinta socialinių paslaugų plano forma ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais.

2014 m. socialinių paslaugų planas atitinka:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytą socialinių paslaugų strateginį tikslą: „Kiekvienam neįgaliajam garantuoti būtinas specialiąsias pagalbos priemones ir suteikti geresnes bei įvairesnes, jo poreikius atitinkančias socialines paslaugas, geriau pritaikyti jo poreikiams gyvenamą aplinką“, „Aktyvinti ir remti socialinį darbą su socialinės rizikos šeimomis – siekti, kad savivaldybėse būtų daugiau socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos šeimomis, tobulinti šių darbuotojų kvalifikaciją, skatinti naujų darbo formų atsiradimą“.

2. Širvintų rajono 2010–2016 metų strateginio plėtros plano uždavinius, tikslus, kryptis ir priemones. Jis apima socialinių paslaugų tinklo kūrimą, jo optimizavimą, paslaugų

prieinamumo bei kokybės gerinimą, efektyvesnės socialinių paslaugų struktūros kūrimą, jos tobulinimą.

3. Širvintų rajono savivaldybės 2014–2016 metų strateginio veikos plano tikslus, kryptis ir priemones.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Širvintų rajono savivaldybės socialinėse įstaigose paslaugų organizavimas, jų teikimas ir plėtra orientuojami į socialines paslaugas kaip socialinės atskirties mažinimo veiksnį.

Pagrindiniai socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą.
2. Teikti įvairias ir kokybiškas socialines paslaugas ir kitą pagalbą Širvintų savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.
3. Plėtoti socialines paslaugas vadovaujantis socialinių paslaugų planavimu, socialinių paslaugų poreikio nustatymu, socialinio darbo profesionalumu.
4. Sudaryti sąlygas Širvintų savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį.
5. Skatinti ir remti nevalstybinio sektoriaus (NVO) veiklą bei rūpintis neįgaliųjų integracija į visuomenę.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Planą rengė Širvintų savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus, kuris yra atsakingas už socialinių paslaugų planavimą ir jų organizavimo administravimą, specialistės: Deimantė Oršauskaitė – Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėja, Audronė Blusevičienė – Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyr. specialistė. Rengiant Planą duomenis teikė: Finansų ir biudžeto skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinių paslaugų centras.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Įvertinus bendrąjį socialinį visuomenės padėties pjūvį ir socialinių rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti konkrečią socialinių paslaugų teikimo veiklą. Didelės emigracijos fone vyksta akivaizdus visuomenės senėjimas ir daugėja su emigracija susijusių socialinių problemų.

4.1. Teritorijos ypatumai

Širvintų rajonas priklauso Vilniaus regionui. Rajono savivaldybės plotas yra 906 kv. km, iš kurių 27,7 proc. užima miškai, 2,42 proc. – vandenys. Didžiausios upės yra Neris, Širvinta, Musė. Rajone yra 28 ežerai bei 40 ha ploto marios. Rajonas ribojasi su Vilniaus, Ukmergės, Kaišiadorių, Trakų, Jonavos, Molėtų rajonais bei Elektrėnų savivaldybe. Atstumas iki Vilniaus yra 50 km. Rajoną kerta automagistralė Vilnius – Ryga.

4.2. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1	2	3
1.	Gyventojų skaičius	16 908
	Iš jų:	
1.1.	mieste	6197
1.2.	kaime	10711
	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	4129
2.2.	Suaugę asmenys su negalia	Nėra duomenų
2.3.	vaikai	2844
2.4.	vaikai su negalia	67
2.5.	socialinės rizikos vaikai	-
3.	Socialinės rizikos šeimos	146
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	276

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013 m. pradžioje Širvintų rajone gyveno 16 908 gyventojai. Gyventojų skaičius rajone nuolat mažėja. Lyginant su praeitais metais, sumažėjo 1,1 proc. arba 331 žmogumi. Darbingo amžiaus gyventojai sudaro 61,4 proc. (respublikos vidurkis – 61,7), pensinio amžiaus gyventojai sudaro 24,4 proc. (respublikos vidurkis – 22,4). Iš 2 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad dauguma rodiklių (tūkst. gyventojų), nuo kurių priklauso socialinių paslaugų poreikis, nuolat blogėja (didėja pensinio amžiaus žmonių, neįgalųjų, neįgalių vaikų skaičius). Socialinės rizikos šeimų skaičius (tūkst. gyventojų) nežymiai sumažėjo, tačiau šis yra vienas iš blogiausių respublikoje.

4.3. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai

Gyventojų socialinių paslaugų poreikius ir socialinių paslaugų tinklo kūrimąsi, plėtimą lemia išorės ir vidiniai veiksniai.

Išorės veiksniai. Socialinių paslaugų poreikiui ir tinklo plėtojimui įtakos turi politiniai veiksniai ir jų pokyčiai, lemiantys socialinės apsaugos politiką Lietuvoje: Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą.

2006 m. liepos 1 d., įsigaliojus naujam Socialinių paslaugų įstatymui, daugiau dėmesio skiriama socialinių paslaugų infrastruktūrai, socialinės globos organizavimui, paslaugų kokybei.

Planuojant ir organizuojant socialinių paslaugų teikimą orientuojamasi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamas užimtumo ir socialinės politikos priemones.

Ekonominiai sunkumai lemia įvairias socialines problemas: priklausomybę nuo alkoholio, narkotikų, nedarbą ir pan. Svarbiausi uždaviniai ir toliau išlieka skurdo ir socialinės atskirties mažinimas.

Vidiniai veiksniai. Širvintų rajone nemažą gyventojų dalį sudaro pagyvenę ir seni asmenys. Palyginti su bendru rajono gyventojų skaičiumi, jie sudaro 24,4 procento. Tai žmonės, kuriems reikalingos vienokios ar kitokios socialinės paslaugos.

Didelę įtaką socialinės paramos ir socialinių paslaugų poreikio augimui turi pensinio amžiaus gyventojų, neįgaliųjų bei socialinės rizikos šeimų skaičius. Širvintų rajonas pasižymi vienu iš didžiausių respublikoje socialinės rizikos šeimų skaičiumi, tenkančiu 1000 gyventojų.

2013 metais Širvintų mieste gyveno 6197 (36,6 proc.) gyventojai ir 10711 (63,3 proc.) – kaime. Gyventojų skaičius kaime yra didesnis už gyvenančių mieste, tačiau procentinė dalis sumažėjo per metus 0,3 procentais. Socialinių paslaugų įstaigų išdėstymas yra žymiai palankesnis miesto gyventojams. Socialinių paslaugų įstaigų netolygus išdėstymas lemia paslaugų neprieinamumo problemą Širvintų rajono vietovėse, kurios yra labiau nutolusios nuo Širvintų miesto. Kaime gyvenantys potencialūs socialinių paslaugų gavėjai kartais negauna paslaugų ir dėl transporto problemų. Net ir lankomosios priežiūros darbuotojai, dirbantys seniūnijose, ne visada gali pasiekti atokiose vietose gyvenančių asmenų. Šiuo metu pagrindinės paslaugos kaime, kurias gauna žmonės, yra teikiamos lankomosios priežiūros darbuotojų. Rajone viena iš prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių – nestacionarių socialinių paslaugų prieinamumo didinimas kaimo vietovėse. Pagalba namuose ne tik gerina senų ir neįgaliųjų žmonių gyvenimo kokybę, bet ir yra ekonomiškiausia socialinių paslaugų rūšis.

Nepakankamai sprendžiamos suaugusiųjų socialinės rizikos asmenų (alkoholikų, benamių, grįžusių iš įkalinimo įstaigų, skurde gyvenančių asmenų ir kt.) problemos: neteikiama kvalifikuota psichologų pagalba, kitos socialinės paslaugos prieinamos tik iš dalies.

Rajone nėra nakvynės namų, kur būtų teikiamos laikinojo apnakvindinimo paslaugos benamiams ir grįžusiems iš įkalinimo vietų. Būtina plėsti socialinių paslaugų tinklą socialinės rizikos asmenims.

2013 m. rajone buvo 146 šeimos, įtrauktos į socialinės rizikos šeimų sąrašą. Šiose šeimose augs 276 vaikai. Socialines paslaugas šioms šeimoms teikia Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis. Įsteigus socialinių darbuotojų etatus visose seniūnijose, glaudžiai bendradarbiaujant su Vaiko teisių apsaugos skyriumi, socialinis darbas su šiomis šeimomis aktyvėjo, tačiau atskirose seniūnijose nepakankamai, todėl būtina gerinti teikiamų paslaugų kokybę.

2013 metais Širvintų rajone buvo globojamas 71 vaikas, iš kurių 21 vaikas globojamas institucijose, 50 vaikų – globėjų šeimose.

Vaikų globos nustatymas

2 lentelė

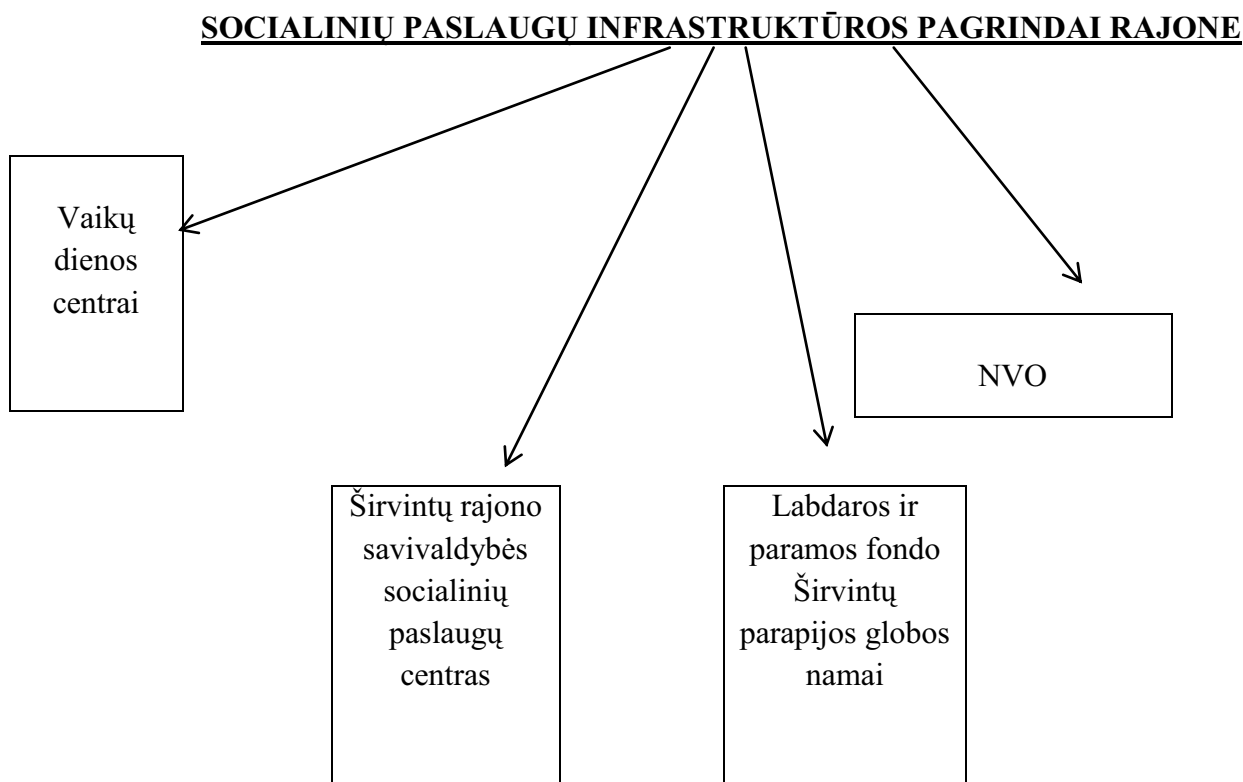
Metai	Nustatyta globa iš viso (vaikų skaičius)	institucinė globa	globėjų šeimose
2008	14	10	4
2009	10	1	9
2010	12	2	10
2011	10	1	9
2012	20	7	13
2013	4	3	1

2009 m. vaikų globos namuose gyveno 15 vaikų, už kurių išlaikymą mokėjo Savivaldybė iš savo biudžeto lėšų, 2010 m. – 17 vaikų, 2011 m. – 12 vaikų, 2012 m. – 13 vaikų, 2013 m. – 14, 2014 m. planuojama pirkti socialinės globos paslaugas 15 vaikų, kurie neteko tėvų globos.

Dalis vaikų, kuriems nustatyta laikinoji globa (rūpyba), jau yra sugražinti į biologines šeimas. 2008 m. į savo šeimas sugrižo 3 vaikai, 2009 m. – 3 vaikai, 2010 m. – 5 vaikai, 2011 m. – 3 vaikai, 2012 m. – 6 vaikai, 2013 m. – 3 vaikai. Numatoma aktyviai ir nuosekliai dirbti socialinį darbą su šeimomis, netekusiomis vaikų globos.

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, didėjanti jaunų žmonių emigracija lemia socialinių problemų gausėjimą, didesnę formalios ir neformalios globos poreikį, dėl kurio auga socialinių paslaugų paklausa ir socialinės apsaugos išlaidos.

Pagrindinis uždavinys – teikti prioritetą kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą. Rajone teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos, nes pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą rajono gyventojų.

1 pav. Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus informacija

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Socialinių paslaugų poreikis Širvintų rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, vis didėja. Savivaldybėje veikiantis socialinių paslaugų įstaigų tinklas, formuojantis ir koordinuojantis socialinių paslaugų pasiūlą rajono bendruomenės nariams, išplėtotas, tačiau teikiamos socialinės paslaugos ne visiškai užtikrina pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą.

Širvintų rajono savivaldybėje didžiausia socialinių paslaugų teikėja yra biudžetinė įstaiga Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras.

Širvintų rajono socialinių paslaugų įstaigos

3 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigų pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų skaičius)	
				Iš viso	Finansuojamų savivaldybės
1	2	3	4	5	6
1.	Socialinės globos namai	Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namai	Bažnyčios tarybai	28	-
2.	Socialinės priežiūros centrai	Širvintų vaikų dienos centras	NVO	30	-
		Bagaslaviškio vaikų dienos centras	NVO	30	-
		Vaikų dienos centras Musninkuose „Aitvarai“	NVO	20	-
		Bartkuškio vaikų dienos centras	NVO	15	-
		Čiobiškio vaikų dienos centras „Pykuolis“	NVO	23	-
3.	Bendruomeninės įstaigos	Vileikiškių bendruomenės vaikų dienos centras „Lašelis“	NVO -	20	-

4.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Širvintų r. savivaldybės socialinių paslaugų centras:	Savivaldybės tarybai		
		pagalba į namus;		110	110
		ilgalaikė ir trumpalaikė globa;		55	55
		dienos globa;		47	47
		krizių pad. paslaugos,		14	14
		soc. įgūdžių ugdymas ir palaikymas;	146	-	
		paslaugos socialinės rizikos šeimoms.			
	Širvintų rajono neįgaliųjų draugija	NVO	12	-	
	Širvintų rajono žmonių bendrija „Lenties bičiuliai“	NVO	25	-	
	Vilniaus ir Alytaus regionų Aklujų centro Širvintų r. filialas	VšĮ	12	-	

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išdėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis.

Pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą mūsų rajono gyventojų. Kasdieniame darbe susiduriame su labai įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis ar pavieniais asmenimis, kurie gyvena žemiau skurdo ribos ar yra labai pažeidžiami. Širvintų rajone

yra sukurtas socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklas vaikams, pensinio amžiaus žmonėms, neįgaliems rajono gyventojams, vaikams, netekusiems tėvų globos.

Socialinių paslaugų teikimas Širvintų rajono savivaldybėje nėra tolygus. Daugiau paslaugų teikiama miesto socialinės rizikos grupės asmenims, kaime paslaugų kokybė ir kiekybė yra kiek mažesnė.

Širvintų rajono teritorijoje 2013 m. socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms teikė 11 įstaigų, iš kurių 2 teikė stacionarios globos paslaugas.

Skirstant paslaugas teikiančias organizacijas pagal pavaldumą, 1 iš jų yra pavaldi Savivaldybės tarybai, 1 – Bažnyčios tarybai, kitos – NVO.

Siekdama gerinti socialinių paslaugų teikimą ir jų prieinamumą gyventojams, Savivaldybės taryba kasmet finansuoja daugumos organizacijų, vykdančių socialinę veiklą, programų projektus.

Pagrindinis paslaugų teikėjas rajone yra **Socialinių paslaugų centras**. Tai mišrių socialinių paslaugų biudžetinė įstaiga, teikianti skirtingų rūšių socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms vienos įstaigos bazėje. Įstaiga įsikūrusi vienoje iš pagrindinių gatvių, šalia gydymo įstaigų, patogus susisiekimas. Socialinių paslaugų centre veikia 5 padaliniai: krizių, ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos, pagalbos į namus, darbo su socialinės rizikos šeimomis ir dienos socialinės globos.

Socialinės paslaugos orientuotos į šias tikslines grupes: sutrikusio intelekto asmenis, vaikus su vidutine ir sunkia negalia, pagyvenusius asmenis su negalia (senatvinė dimensija), socialinių problemų turinčias šeimas ir jose augančius vaikus (socialinės rizikos šeimos). Šios asmenų grupės susiduria su šiomis problemomis: nesavarankiškumu, nesugebėjimu tinkamai pasirūpinti savimi, socialine izoliacija, vienatve, artimųjų nedarbu. Socialinės rizikos šeimos ir asmenys susiduria su smurtu šeimoje, alkoholizmu, ilgalaikiu nedarbu, skurdu. Socialinių paslaugų centre šeimoms, kurioms reikalinga pagalba, krizių atvejais veikia krizių padalinys, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos padalinys pagyvenusiems asmenims ir asmenims su negalia, dienos socialinės globos paslaugos teikiamos vaikams ir jaunuoliams nuo 16 m. ir suaugusiems su sunkia negalia (fizinė, protinė ir kompleksinė) bei pagalbos į namus organizavimo padalinys. Teikiamos transporto paslaugos bei neįgaliųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis paslaugos.

Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas pagyvenusiems ir negalia turintiems asmenims (Savivaldybė šias paslaugas perka). Globos namuose gali gyventi 28 asmenys.

Savivaldybės administracijos **Socialinės paramos ir sveikatos skyrius** atlieka socialinių paslaugų administravimo funkcijas bei teikia bendrąsias socialines paslaugas (bendravimo, konsultavimo, atstovavimo, aprūpinimo būtiniaisiais drabužiais ir avalyne, maitinimo organizavimo, specialiųjų poreikių lygio nustatymo bei būsto ir aplinkos pritaikymo paslaugas).

Socialines paslaugas teikia ir neįgaliuosius jungiančios nevyriausybinės organizacijos. Nevyriausybinės organizacijos labai išplėtė socialinių paslaugų teikimą, įgyvendindamos socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje projektus. Buvo įgyvendinami 3 projektai.

Širvintų rajono neįgaliųjų draugija, įkurta 1998 metais, šiuo metu vienija apie 627 narius, turinčius įvairią negalią. Širvintų rajono neįgaliųjų draugija teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, dienos užimtumo, sociokultūrinės, asmens higienos, skalbimo, masažo, fizioterapijos, transporto, asmeninio asistento paslaugas.

Širvintų rajono žmonių bendrija „Lemties bičiuliai“, vienijanti 84 bendrijos narių, teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, dienos užimtumo, sociokultūrinės, socialinių įgūdžių formavimo ir palaikymo paslaugas.

VŠĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centro Širvintų rajono filialas, vienijantis 38 narius, teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, asmeninio asistento, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas regėjimo negalia turintiems asmenims.

Savivaldybės seniūnijose bei mieste aktyviai veikia **dienos centrai socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams ir socialinės rizikos vaikams**.

Vaikų dienos centrų finansavimas pagrįstas projektine veikla, kurios rėmėjai yra Širvintų rajono savivaldybė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, privatūs asmenys ir kt. Šiose įstaigose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sociokultūrinės paslaugos, asmens higienos ugdymas ir palaikymas, maitinimo organizavimo paslaugos, vyksta individualus darbas su vaikais, tėvais ir kitais šeimos nariais.

Pažymėtina, kad minimos paslaugas teikiančios įstaigos yra įsikūrusios rajono centre, išskyrus vaikų dienos centrus, kurių 5 iš 6 veikia seniūnijose.

Plėtojant socialinių paslaugų infrastruktūrą, naudinga būtų steigti Vaikų dienos centrus kiekvienoje seniūnijoje. Tai padėtų aktyvinti prevencinį darbą su socialinės rizikos šeimomis vietose, neatskiriant vaikų nuo tėvų.

Be aukščiau išvardintų socialinių paslaugų įstaigų, socialinės paslaugos teikiamos ir kitose savivaldybės švietimo, sveikatos, NVO įstaigose, kurių pagrindinė veikla nėra socialinių paslaugų teikimas.

Švietimo įstaigose dirbantys socialiniai darbuotojai rūpinasi vaikais, nelankančiais mokyklos, kurie dažniausiai yra iš socialinės rizikos šeimų.

Daugumos Širvintų savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra yra gera, pastatai atitinka higienos normas, saugumo ir technikos reikalavimus. Įstaigų patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams, dėl to neįgalieji gali aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime. Šios įstaigos nuolat dalyvauja projektinėje veikloje ir ieško finansavimo galimybių gerinti įstaigų materialinę bazę.

Širvintų rajono savivaldybė perka psichoneurologinio pobūdžio globos namų paslaugas, vaikų stacionarios globos paslaugas, nes rajone nėra infrastruktūros, teikiančios šias paslaugas.

Dideli atstumai tarp Širvintų miesto bei savivaldybės seniūnijų gyvenviečių ir kaimų lemia, kad socialinės paslaugos ir informacija apie jas vis dar nepakankamai pasiekiami atokiau gyvenantiems savivaldybės gyventojams.

Pagrindinė problema yra ta, kad Širvintų rajone nėra nei ilgalaikės, nei trumpalaikės socialinės globos namų vaikams. Širvintų rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, šiuo metu Širvintų rajone buvo registruotos 146 socialinės rizikos šeimos, kuriose auga 276 vaikai. 21 vaikui nustatyta laikinoji arba nuolatinė institucinė globa. Šie vaikai gyvena Ukmergės ir Vilniaus globos institucijose. Tėvai ir artimieji vaikų nelanko dėl didelio atstumo nuo namų, sudėtingo susisiekimo, dėl lėšų kelionei stokos. Šios priežastys lemia, kad vaikai atitolsta nuo tėvų, artimųjų, savo aplinkos, o tėvai nebenori spręsti savo problemų ir susigrąžinti vaikų į šeimą. Vaiko teisių apsaugos skyriaus darbuotojams skubiai paėmus vaiką iš šeimos, jis apgyvendinamas VŠĮ Širvintų ligoninės vaikų ligų skyriuje, kol sutvarkomi reikalingi globos dokumentai arba jis gražinamas tėvams. Dėl šių priežasčių rajone reikėtų laikinosios socialinės globos institucijos, kurioje vaikai laikinai gyventų, kol tėvai išspręstų savo sveikatos, priklausomybės nuo alkoholio ar kitas problemas (įveiks krizę). Įkūrus laikinuosius globos namus vaikams, būtų išspręsta: laikinas vaikų apgyvendinimas, esant krizei šeimoje; nustačius laikinąją globą, tėvai galėtų lankyti vaikus; būtų sudarytos tinkamos sąlygos, vaiką paėmus iš šeimos, įveikti stresą; tėvams būtų teikiamos psichologinės konsultacijos, metodinė bei kitokia socialinė pagalba, kuri padėtų įveikti krizę. Dienos centre vaikams būtų organizuojamas turiningas, sveiką gyvenimą propaguojantis užimtumas, vaikai būtų mokomi socialinių ir bendravimo įgūdžių, teikiama kvalifikuotų specialistų pagalba, kuri padėtų įveikti paauglystės ir kitas krizes.

Rajono visuomenė sensta, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl socialinių paslaugų poreikis didėja.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

4 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų (šeimų) skaičius pagal socialinių paslaugų poreikį		1000 gyventojų tenka vietų	Iš jų finansuoja savivaldybė
		įvertintas	nepatenkintas		
1	2	3	4	5	6
1.	Ilgalaikė socialinė globa	47	-	2,8	2,8
2.	Trumpalaikė socialinė globa	15	-	0,9	0,9
3.	Dienos socialinė globa	8	-	2,8	2,8
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	-	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-	-
6.	Pagalba į namus	118	8	6,5	6,5
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	3	-	0,8	0,8
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	146 šeimos	-	8,6	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	5	-	-	-
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	-	-	-	-
11.	Bendrosios socialinės paslaugos	Socialinių paslaugų poreikis nevertinamas	Visiškai patenkinamas		

*Lentelė užpildyta pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialinių paslaugų poreikis Širvintų rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, vis didėja. Veikiantis socialinių paslaugų įstaigų tinklas, formuojantis ir koordinuojantis socialinių paslaugų pasiūlą rajono bendruomenės nariams, geras, tačiau dar nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą. Vienos socialinės visuomenės

grupės (pvz. stacionarios ilgalaikės ar trumpalaikės socialinės globos gavėjai) turi galimybę gauti jiems būtinas socialines paslaugas, tuo tarpu kitoms pažeidžiamoms visuomenės grupėms (suaugę socialinės rizikos asmenys) socialinių paslaugų nepakanka.

Savivaldybėje pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai yra: senyvo amžiaus asmenys, asmenys, turintys negalią, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, likę be tėvų globos vaikai, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Pagyvenusiems ir neįgaliems žmonėms dažniausia paslauga yra pagalba į namus. Širvintų rajone šią paslaugą gauna 110 rajono gyventojų

Širvintų rajone yra 83 vietos stacionarioms socialinės globos paslaugoms teikti, iš kurių 28 vietas galima pirkti iš Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namų, kitos 55 vietos yra Socialinių paslaugų centre, kur teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugos. Turimų vietų skaičius visiškai tenkina ilgalaikės ir trumpalaikės stacionarios globos poreikius.

Atskiroms tikslinėms žmonių grupėms, vadovaujantis Širvintų rajono tarybos 2010-09-15 sprendimu Nr. 1-49 patvirtintu transporto paslaugų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašu, Socialinių paslaugų centre yra teikiama transporto paslauga. Šia paslauga naudojasi visi norintys ją gauti. Neįgalieji aprūpinami neįgaliųjų techninės pagalbos priemonėmis. Per 2013 m. 135 asmenys aprūpinti kompensacine technika, tačiau dėl kompensacinės technikos trūkumo ne visų poreikiai buvo patenkinti.

Širvintų rajono socialinių paslaugų centre dirbo 9 socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis tiek mieste, tiek ir seniūnijose. Jie nuolat šioms šeimoms teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, o Vaiko teisių apsaugos skyrius kartu su Socialinės paramos ir sveikatos skyriumi organizuoja ir koordinuoja kompleksinį socialinį darbą su socialinės rizikos šeimomis, esant krizinėms situacijoms, vyksta į šias šeimas.

Socialinės priežiūros paslaugomis 2013 metais naudojosi 146 socialinės rizikos šeimos ir 276 jose gyvenantys vaikai.

Savivaldybės institucijų (Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus, Vaiko teisių apsaugos skyriaus, seniūnijų, Socialinių paslaugų centro), nevyriausybinių organizacijų, teikiančių rajono gyventojams socialines paslaugas, pastangomis tenkinami rajono gyventojų poreikiai bendrosioms socialinėms paslaugoms: jie gauna reikiamą informaciją, teikiamos tarpininkavimo, atstovavimo, konsultavimo paslaugos. Įstaigose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo, pagalbos namuose, transporto, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir kitos socialinės paslaugos.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Širvintų rajone socialiniai darbuotojai, jų padėjėjai dirba ne tik socialinės apsaugos sistemos įstaigose, bet ir savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose, sveikatos įstaigose.

Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius

5 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		Iš viso	Iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	13	8	30

1.1.	Socialinių paslaugų centre	13	8	30
2.	Savivaldybės administracijoje	7	-	-
3.	Sveikatos priežiūros įstaigose	2	-	
	Iš viso	23	8	30

Analizuojant Širvintų rajono socialinių paslaugų srityje dirbančių socialinių darbuotojų išsilavinimą pažymėtina, kad 9 socialiniai darbuotojai (39,1 proc.) turi universitetinį socialinio darbo ar jam prilygintą išsilavinimą, bei 47,8 proc. arba 11 darbuotojų – neuniversitetinį socialinio darbo ar jam prilygintą išsilavinimą. Šiuo metu dirba dar 3 (13,0 proc.) socialiniai darbuotojai, neturintys specialaus išsilavinimo.

2014 metais iš valstybės biudžeto bus finansuojami 9 socialinių darbuotojų etatai.

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant ankstesnių metų rajono socialinių paslaugų planą, dauguma priemonių, užtikrinančių kokybiškų socialinių ir kitų paslaugų teikimą įvairioms savivaldybės gyventojų grupėms, buvo vykdomos, išskyrus dienos socialinės globos paslaugas institucijoje. Tai lėmė šių paslaugų finansavimo ir žmogiškųjų išteklių stoka, nepakankama informacijos apie teikiamas dienos socialines paslaugas sklaida bei negebėjimas pritraukti klientų.

Skatinant nevyriausybinę (nevalstybinę) organizacijų, teikiančių socialines paslaugas savivaldybės gyventojams, veiklą, iniciatyvą, atsakomybę ir partnerystę, buvo finansuoti NVO socialiniai projektai, bendradarbiauta su NVO teikiant paslaugas.

Plėtotos profesinės kompetencijos, kelta darbuotojų motyvacija. Rajono socialiniai darbuotojai pagal finansines galimybes dalyvavo respublikiniuose mokymuose, konferencijose, kituose mokymuose, tobulino savo žinias. Informacija apie rajone atliekamą socialinį darbą buvo skelbta Savivaldybės interneto puslapyje, rajoniniame laikraštyje.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

2014 metų prioritetai:

- Socialinės priežiūros paslaugų teikimas bei teikiamų paslaugų kokybės socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams gerinimas.
- Pagalbos į namus paslaugų teikimas pagyvenusiems bei neįgaliesiems asmenims.
- Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos užtikrinimas.

10. Prioritetinės socialinės grupės

- Socialinės rizikos šeimos ir vaikai.
- Asmenys su proto negalia, senyvo amžiaus asmenys.
- Socialinės rizikos suaugę asmenys.

11. Priemonių planas

6 lentelė

1 tikslas: Suteikti pagalbą Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, negalios, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos)

gyvenimu, sudaryti jiems sąlygas ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį, pagal poreikį plėsti socialinių paslaugų tinklą Širvintų savivaldybėje.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. Lt	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
Užtikrinti socialiai pažeistų asmenų galimybes ir gebėjimus	Teikti pagalbą namų paslaugas	316,7	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	Pagalbos namų paslaugas gaus apie 110 rajono gyventojų
	Teikti pagalbą namų bei socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms	280,4	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	Paslaugas gaus 146 socialinės rizikos šeimos, 276 jose gyvenantys vaikai
	Teikti specialaus transporto paslaugą neįgaliesiems, pagyvenusiems ir kt. asmenims	12,1	Socialinių paslaugų centras	Specialaus transporto paslauga pasinaudos apie 263 asmenys
	Laikino apnakvindinimo, krizių įveikimo bei socialinių įgūdžių ugdymo bei palaikymo paslaugos krizių ištiktoms šeimoms. Teikti dienos socialinę globą institucijoje	142,8	Socialinių paslaugų centras	Paslaugos bus teikiamos 6 socialinės rizikos asmenims, 6 smurto artimoje aplinkoje aukoms, dienos socialinę globą institucijoje gaus 8 asmenys
	Teikti trumpalaikės ir ilgalaikės stacionarios	643,3	Socialinių paslaugų centras	Ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugas gaus 55 asmenys.

	socialinės globos paslaugas			
	Mokėti pagalbos pinigų priežiūros reikalaujantiems asmenims	15	Socialinių paslaugų centras	Pagalbos pinigus gaus 10 asmenų.
	Organizuoti asmenims, negaunantiems pajamų, nemokamą maitinimą	1,0	Savivaldybės administracija	Nemokamą maitinimą gaus 10 asmenų
	Organizuoti socialinių išmokų mokėjimą alternatyvia forma	-	Savivaldybės administracija	Išmokas alternatyvia forma gaus 146 šeimos bei 30 vienu gyvenančių asmenų
	Pirkti stacionarios ilgalaikės socialinės globos paslaugas iš Širvintų parapijos globos namų	71	Savivaldybės administracija	Bus perkama stacionarios ilgalaikės globos paslaugos 17 asmenų
	Pirkti vaikų stacionarios socialinės globos paslaugas	150,0	Savivaldybės administracija	Bus perkamos vaikų stacionarios globos paslaugos 15 vaikų
	Pirkti stacionarios socialinės globos paslaugas psichoneurologinio pobūdžio socialinės globos namuose	100,0	Savivaldybės administracija	Bus perkamos stacionarios socialinės globos paslaugos 11 asmenų
	Pirkti palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas VŠĮ	2,0	Savivaldybės administracija	Pagal poreikį

	Širvintų ligoninėje			
	Pirkti lavonų pervežimo paslaugas	2,5	Savivaldybės administracija	Pagal poreikį
	Vykdyti dienos centrų veiklą	40,0	Nevyriausybinių organizacijos	Paslaugas planuojama teikti vaikams bei neįgaliesiems
	Teikti pagalbą nustatant globą	-	Savivaldybės administracija	10 asmenų planuojama suteikti pagalbą nustatant globą (rūpybą)
Skatinti nevyriausybinių (nevalstybinių) organizacijų veiklą, iniciatyvą, atsakomybę ir partnerystę teikiant socialines paslaugas savivaldybės gyventojams	Bendradarbiauti su nevyriausybėmis organizacijomis teikiant socialines paslaugas	-	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	1. Pagerės socialinių paslaugų kokybę. 2. Pagerės informacijos apie socialines paslaugas perdavimas
Mažinti socialinę atskirtį, rūpintis neįgaliųjų socialine integracija į visuomenę	Finansuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus	87,0	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 148 neįgalieji ir jų šeimos nariai

	Aprūpinti neįgaliuosius techninės pagalbos priemonėmis	-	Socialinių paslaugų centras	Apie 140 asmenų bus aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis
	Pritaikyti būstą ir aplinką neįgaliųjų poreikiams	9,0	Savivaldybės administracija	Bus atlikti būsto ir aplinkos pritaikymo darbai 2 neįgaliems asmenims

2 tikslas: Užkirsti kelią asmenų (šeimų), bendruomenės socialinėms problemoms kilti ir užtikrinti visuomenės socialinį saugumą

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Atsakingi vykdytojai
Vykdyti socialinių problemų prevenciją	Teikti informaciją gyventojams apie socialines paslaugas įvairiose sklaidos priemonėse Plėsti ir stiprinti socialinę priežiūrą ir kitas socialines paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams bei socialinės rizikos asmenims	- -	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras, nevyriausybines organizacijos Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras, nevyriausybines organizacijos	Gyventojai nuolat gaus reikiamą informaciją apie socialines paslaugas Sumažės socialinės rizikos šeimų bei asmenų skaičius, socialinės rizikos šeimos ir juose augantys vaikai, socialinės rizikos asmenys gaus reikiamą pagalbą

3 tikslas:

Siekti teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimo ir paslaugų prieinamumo didinimo

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Atsakingi vykdytojai
Rengtis socialinių paslaugų įstaigų licencijavimui	Dokumentų, reikalingų atitinkamos rūšies licencijai gauti, parengimas Socialinės globos kokybės	- -	Socialinės globos įstaigų vadovai Socialinės globos	Bus parengti socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklėse nurodyti dokumentai Įgyvendintos priemonės

	vertinime nurodytų trūkumų šalinimas		įstaigų vadovai	trūkumams pašalinti, sudarytos galimybės gauti licenciją.
Užtikrinti socialines paslaugas teikiančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą	Dalyvavimas mokymuose, seminaruose socialinių paslaugų teikimo klausimais Galimybių kelti kvalifikaciją užtikrinimas	- -	Įstaigų vadovai Įstaigų vadovai	Darbuotojai kels kvalifikaciją (rodiklis – kvalifikaciją kėlusiu darbuotojų skaičius). Įstaigų vadovai, organizuodami darbus ir siekdami paslaugų kokybės, sudarys sąlygas darbuotojams dalyvauti mokymuose.
Tęsti bendros piniginės socialinės paramos ir socialinių paslaugų gavėjų duomenų bazės pildymą	Nuolatinis duomenų atnaujinimas bei tikslinimas bendroje socialinės paramos informacinėje sistemoje	-	Socialinės paramos ir sveikatos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinių paslaugų centras	Bus nuolat papildomi ir atnaujinami SPIS duomenys.

12. 2014 m. regioninių socialinių paslaugų poreikis

7 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaigos	Mastas (asmenų sk.)
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa: likusiems be tėvų globos vaikams	NVNG „Vilniaus SOS vaikų kaimas“	7
2.	Trumpalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams	Ukmergės vaikų globos namai VšĮ Vaikų ir paauglių socialinis centras	5 3
3.	Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems	Psichoneurologinio pobūdžio socialiniai globos namai	11

13. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

8 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas		Pagal planines išlaidas
		2012	2013	2014
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, tūkst. Lt	1 005,5	1111,9	1151,3
1.1.	Palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	2,5	2,9	2,9
2.	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, tūkst. Lt	758,0	873,8	1027,9
	Iš jų:	758,0	873,8	1027,9
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	185,1	194,1	280,4
2.2.	Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	191,9	314,9	335,5
2.3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokoms	381,0	364,8	412,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos, tūkst. Lt	-	-	-
4.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas, tūkst. Lt	309,3	347,7	385,7
5.	Kitos lėšos, tūkst. Lt	-	-	-
	Iš viso, tūkst. Lt	2 072,8	2333,4	2564,9

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo Širvintų rajono savivaldybėje finansavimo šaltinis – Savivaldybės biudžeto lėšos. Nuo 2007 m. skiriama valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija savivaldybės biudžetui asmenims su sunkia negalia paslaugoms teikti ir socialinės rizikos šeimų priežiūrai organizuoti. Socialinės globos įstaigose dalis paslaugų finansavimo kaštų dengiama paslaugų gavėjų mokesčiu už paslaugas.

14. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

9 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos, tūkst. Lt	
		praėję metai	planiniai metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	352,2	321,0
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	748,2	810,8
	Iš jų:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	748,2	810,8
2.2.	Įstaigoms, sudariusioms lėšų kompensavimo sutartis su regioninių socialinių paslaugų įstaigomis	-	-

3.	Nevyriausybinių organizacijų rėmimas	40,0	40,0
4.	Finansavimas vykdant socialinių paslaugų programas	347,7	385,7
5.	Iš viso	1488,1	1517,5

15. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai 2014 m.

Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo, būtina investuoti į specialistų kvalifikacijos kėlimą.

Reikalingos lėšos Širvintų rajono savivaldybėje veikiančių socialinių paslaugų įstaigų socialinių darbuotojų kvalifikacijai kelti.

16. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu

Atsižvelgiant į turimus asignavimus, siekiama patenkinti būtiniausius asmenų socialinius poreikius. Siekiant išlaikyti Širvintų rajono savivaldybės administracijos organizuojamų socialinių paslaugų kokybę ir kiekybę ir siekiant socialinių paslaugų plėtros pagal numatomas kryptis, būtina didinti šiai sričiai skiriamą finansavimą.

17. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Šiuo metu Širvintų rajono savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos:

1. Bendrosios socialinės paslaugos:

informavimo;
konsultavimo;
tarpininkavimo ir atstovavimo;
maitinimo organizavimo;
aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
transporto organizavimo;
sociokultūrinės;
asmens higienos ir priežiūros organizavimo.

2. Specialiosios socialinės paslaugos:

pagalba į namus;
socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;
trumpalaikė socialinė globa;
ilgalaikė socialinė globa;
dienos socialinė globa institucijoje;
laikinas apnakvindinimas;
intensyvi krizių įveikimo pagalba.

Širvintų rajonas pasižymi dideliu socialinės rizikos šeimų, kurioms teikiamos socialinės priežiūros paslaugos, skaičiumi (pagal gyventojų skaičių ir patvirtintą normatyvą turėtų būti 95 šeimos, faktiškai yra 146 šeimos).

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

18. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Širvintų rajono savivaldybės ateinančių trejų metų socialinių paslaugų plėtros vizija – didinti socialinių paslaugų prieinamumą ir užtikrinti kokybiškas socialines paslaugas visiems savivaldybės gyventojams pagal jiems nustatytą poreikį, pasirengti socialinės globos įstaigų licencijavimui. Išplėtotas socialinių paslaugų tinklas tenkins visų bendruomenės narių socialinių paslaugų poreikį, sumažės savirealizacijos, savipagalbos, socialinės atskirties ir užimtumo problemos. Didėjanti socialinių darbuotojų darbo patirtis ir kompetencija pagerins teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

19. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Širvintų rajono savivaldybėje per ateinančius trejus metus prognozuojama teikti nestacionarias socialines paslaugas, užtikrinti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimą, gerinti jau teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

20. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Numatyti trejų metų biudžetą yra sudėtinga, todėl pateikiamos siektinos lėšos, kurias kasmet privalu tikslinti. Atsižvelgiant į Savivaldybės biudžeto galimybes, per ateinančius trejus metus numatoma išlaikyti tolygią Savivaldybės biudžeto dalį, skiriamą socialinėms paslaugoms.

21. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Siekiant geresnio socialinių paslaugų poreikio tenkinimo, rajone numatoma plėsti socialinių paslaugų rūšis pagal Socialinių paslaugų katalogą toms gyventojų grupėms, kurioms socialinių paslaugų poreikis nepatenkintas ar iš dalies tenkinamas ir kurioms yra sukurta materialinė bazė, nenumatant socialinių darbuotojų skaičiaus augimo. Šiam darbui būtina ieškoti savanorių bei daugiau lėšų gauti iš kitų šaltinių.

22. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

10 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Socialinė globa likusiems be tėvų vaikams	5
Socialinė globa asmenims su psichine negalia	2

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

23. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūrą vykdys Širvintų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos ir Vaiko teisių apsaugos skyriai.

24. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų planas bus vertinamas baigiantis kalendoriniams metams kartu su socialinių paslaugų įstaigų vadovais, nevyriausybinių organizacijų atstovais. Vertinimo metu bus aptariamose iškilusios kliūtys plano įgyvendinimui, laukiamų rezultatų pasiekimui, bus ieškoma būdų kliūtims šalinti. Įvertinus atliktus darbus, bus remiamasi jų

rezultatais planuojant socialines paslaugas kitiems metams. Vykdoma plano priežiūra bus derinama su Savivaldybės strateginiu veiklos planu.

25. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai. Jei jie nepasiekti, – kokie veiksniai galėjo turėti reikšmės rezultatams. Bus numatomos priemonės juos pašalinti ar sumažinti. Planas bus tikslinamas pagal kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos įgyvendinant socialinių paslaugų planą bei siekiant jo tikslų. Bus stebima, ar tenkinamas socialinių paslaugų poreikis įvairių socialinių grupių asmenims, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendintos.
